

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2026 sekä valtioneuvoston asetuksesta koskien aikatauluja

Palveluluokatäsmennykset

Ehdotetut palveluluokatäsmennykset ovat kannatettavia.

Mediavapausasetuksen mukainen tietosisältö (KKYTT)

Mediavapausasetuksen mukaisen tietosisällön tuottaminen nyt lausuntopyynnössä esitetyllä tavalla tulee aiheuttamaan kunnille jälleen uuden hallinnollisen velvoitteen, joka työllistää ja aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia suhteessa raportoinnista saatavaan yhteiskunnalliseen hyötyyn.

Mediapalveluihin käytettävien kokonaiskustannusten raportointi vaaditulla tarkkuudella ei ole automatisoitavissa osaksi muuta kunnan talousraportointia. Tietojen kerääminen erityisesti verkkoalustoilla tapahtuvan mainonnan osalta tulisi olemaan manuaalista laskujen läpikäyntiä. Verkkoalustoilla tapahtuma mainonta ja ilmoitusten julkaisu ostetaan kunnissa lähes yksinomaan luottokorttiosastoina, jolloin tieto mediapalvelun tarjoajasta (ilman Y-tunnustietoja) on ainoastaan osana yksittäistä luottokorttilaskua. Manuaalisesti läpikäytäviä laskuja olisi Jyväskylän osaltakin vuositasolla lähemmäs toistasataa.

Mikäli raportointivelvoitteen täyttämiseksi lähdetään etsimään ratkaisukeinoja olemassa olevasta talouden järjestelmäkokonaisuudesta, vaatisi se kunnan kannalta kohtuuttomia panostuksia ja kustannuksia, jotka eivät tämän tiedon keruun osalta hyödytä millään tavalla kunnan omaa toimintaa.

Medianvapausasetuksen 2 artiklassa määritelty ”valtion mainonta” on käsitteenä myös varsin laaja ja jättää tulkinnanvaraa sille, mitä kaikkea mainonnalla tarkoitetaan kuntien toiminnassa. Tämä tulisi myös osaltaan heikentämään kerättävän tiedon laatua, jokaisen toimiajan tulkitsessa mainonnan käsitettä omalla tavallaan.

Mediavapausasetuksen keskeisenä tavoitteena on, että EU:n jäsenvaltioiden tulee pyrkiä varmistamaan, että valtion mainontaan osoitetut vuotuiset julkiset kokonaismenot jaetaan monipuolisesti ja laajalti markkinoilla edustettuina oleville mediapalvelujen tarjoajille. Onko nyt esitetyn raportointivelvoitteen myötä ennemminkin vaarana, että kuntien mainonnan hankintoja keskittyy tietyille toimijoille, jotta velvoitteen täyttäminen ei työllistä kuntia kohtuuttomasti?

Mediavapausasetuksen mukaisen tietosisällön raportointivelvoitteen täyttämiseksi olisikin syytä pohtia mahdollisimman selkeää ja yksinkertaista tapaa toteuttaa velvoite esimerkiksi osana kansallista hankintatietovarantoa, jossa tullaan julkaisemaan kuntien ostolaskut. Velvoitteen täyttämiseksi tulisi harkita myös kohtuullinen ja riittävä tarkkuus, jolla tietoja edellytetään ilmoitettavaksi.

VN:n asetus kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta

Asetukseen ehdotetut korjaukset ja muutokset ovat kannatettavia.

Muut muutokset

Ei lausuttavaa.

Kysymys rahoitustuottojen ja -kulujen raportoinnista

Mikäli rahoitustuottojen ja -kulujen lisääminen KKTPP-raportointiin vapaaehtoiseksi toimitettavaksi tiedoksi aiheuttaa muutoksia itse tietojen toimittamiseen Valtionkonttorille nykyisestä, niin lisäys ei ole kannatettava. Eli tietojen toimittaminen nykyisessä muodossaan ilman rahoitustuottojen ja -kulujen osuutta tulee olla jatkossakin mahdollista ja tietojen osalta ei tule edellyttää edes nolla-arvon toimittamista. KKTPP-raportoinnin tuottamiseksi ja automatisoimiseksi on jouduttu luomaan varsin monivaiheinen kokonaisuus, johon tehtävät rakenteelliset muutokset eivät ole toivottavia.

Palveluluokkakohtaisen raportoinnin tarkoituksena on myös kuvata kuntien palveluiden tuottoja ja kustannuksia aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Nykyinen AURA-käsikirjan ohjeistuskin lähtee siitä, että rahoitustuotot ja -kulut eivät noudata tulo menon kohdalle -periaatetta, jonka vuoksi niitä ei raportoida tässä KKTPP-raportointikokonaisuudessa. Mikä olisi palveluluokkakohtainen jakoperuste rahoitustuotoille ja -kuluille, mikäli ne otettaisiin osaksi palveluluokkaraportointia?

Yleiset kommentit

Jatkuvat vuosittain tehtävät muutokset raportoitavien tietojen tietosisältöihin ja teknisiin vaatimuksiin eivät ole toivottavia ja muutoksia tulisi esittää vain lainsäädäntöön tai muuhun vastaavaan sitovaan säännöstöön perustuen. Muutostarpeita esitettäessä tulisi muistaa, että kaikista pienimmistäkin muutoksista aiheutuu kunnille muutuskustannuksia sekä työ- että tietojärjestelmäkustannusten muodossa. Koska valtio ei osallistu näiden kustannusten kattamiseen, on tähän käytetyt panostukset pois kunnan muusta järjestelmäkehityksestä, jota tarvitaan kunnan omien taloushallinnon prosessien kehittämiseksi.

Menettelytapa, jolla muutoksia vuosittain tuodaan taksonomioihin, aiheuttaa myös aikatauluhaasteita muutosten toteuttamiselle. Tulevan vuoden raportointia koskevat lopulliset taksonomiat ovat käytettävissä vasta edellisen vuoden kesäkuussa, jolloin kunnille jää varsin lyhyt aika järjestelmätoteutuksille. Järjestelmätoteutusten osalta kunnat ovat myös pitkälti riippuvaisia järjestelmätoimittajien aikatauluista.

Taksonomioihin tuotavat muutokset tulisi olla myös perusteellisesti mietittyjä sekä tietosisältöjen että teknisten vaateiden osalta, jotta niihin ei tarvitse tehdä muutoksia jo heti lähivuosina. Tästä esimerkkinä TOLT-raportointikokonaisuus, joka jaettiin edellisissä taksonomiamuutoksissa kahdeksi erilliseksi raportiksi sekä nyt esitettävät muutokset TOTT-raportointikokonaisuuteen, jossa vastaavasti pilkotaan raporttikokonaisuutta erillisiksi raporteiksi. Tämänkaltaiset muutoksetkin aiheuttavat muutuskustannuksia raportointijärjestelmään, joka on rakennettu vaadittujen tietojen toimittamiseksi.